



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 29/07/2026

Nejla DEMİR

Ağrı Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Barınma hakkı, eğitim hakkının ayrılmaz bir parçasıdır. Anayasa'nın sosyal hukuk devleti ilkesi ile eğitim ve öğrenim hakkına ilişkin hükümleri uyarınca devlet, yükseköğretime erişimi yalnızca üniversite kapılarını açarak değil, öğrencilerin eğitimlerini sürdürebilecekleri insani yaşam koşullarını sağlayarak güvence altına almakla yükümlüdür. Türkiye'de son yıllarda üniversitelerde yeni bölüm ve programlar açılmış, mevcut programların öğrenci kontenjanları önemli ölçüde artırılmıştır. Ancak bu büyüme, öğrenci barınmasına ilişkin kamu yatırımlarıyla eş zamanlı yürütülmemiştir.

Bunun sonucu olarak her yıl yüz binlerce üniversite öğrencisi kamu yurduna yerleşememekte; yüksek kira bedelleri, artan yaşam maliyetleri ve konut arzındaki yetersizlik nedeniyle ciddi mağduriyet yaşamaktadır. Özellikle dar gelirli ailelerden gelen öğrenciler için barınma sorunu, yükseköğretime erişimin önündeki en büyük engellerden biri hâline gelmiştir. Çok sayıda öğrenci kayıt yaptırdığı üniversiteye devam edememekte, eğitimini dondurmakta veya tamamen bırakmak zorunda kalmaktadır. Böylece anayasal güvence altındaki eğitim hakkı, ekonomik imkânlarla bağlı bir ayrıcalığa dönüşmektedir. Kamusal yurt kapasitesinin yetersizliği, öğrencileri özel yurtlara, bu durumu suiistimal eden odaklara, çetelere ya da

TBMM BAŐKANLIĐI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Tarih: 31-7-2026	Esas No: 2/3788

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
3 0 Temmuz 2026
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
3 0 Temmuz 2026
No: 1905441

cemaat ve tarikatlara bağlı yurtlara yönelmeye zorlamaktadır. Bu durum, öğrencilerin ekonomik zorunluluklar nedeniyle belirli yapılara bağımlı hle gelmesine yol açmakta; eğitim hakkının kamusal niteliğini zedelemektedir.

Devletin temel yükümlülüğü, öğrencilerin barınma ihtiyaını kamu eliyle karşılamak ve hiçbir öğrenciyi alternatif barınma ağlarına mecbur bırakmamaktır. Mevcut mevzuatta yeni bölüm açılması veya kontenjan artırılması için ğrenci barınmasına ilişkin bağlayıcı bir kriter bulunmamaktadır. Bu nedenle yükseköğretim planlaması ile barınma altyapısı arasında ciddi bir kopukluk oluşmaktadır.

Bu Kanun Teklifi ile yükseköğretim kurumlarında yeni bölüm açılması veya ğrenci kontenjanının artırılması, buna karşılık gelen öğrencinin barınma kapasitesinin önceden planlanmış, oluşturulmuş ve barınma yerinin fiilen hizmete açılmış olması şartına bağlanmaktadır. Böylece yükseköğretimde plansız büyümenin önlenmesi, öğrencilerin barınma hakkının güvence altına alınması, eğitim hakkının fiilen kullanılmasının sağlanması ve öğrencilerin ekonomik zorunluluklar nedeniyle belirli yapılara bağımlı hle gelmesinin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile yükseköğretim kurumlarının faaliyete geçirilmesi ile mevcut yükseköğretim kurumlarının ğrenci kontenjanlarının artırılması, ğrenci barınma kapasitesinin önceden oluşturulmuş ve fiilen hizmete açılmış olması şartına bağlanmaktadır.

Mevcut uygulamada yükseköğretim kurumları kurulabilmekte veya ğrenci kontenjanları artırılabilmekte; ancak öğrencilerin barınma ihtiyaını karşılayacak yeterli yurt kapasitesinin bulunması zorunlu tutulmamaktadır. Bu durum, özellikle farklı şehirlerden gelen öğrencilerin barınma hakkına erişimini güçleştirmekte; kamu yurtlarının yetersizliği, kiralık konut fiyatlarının yüksekliği ve artan yaşam giderleri nedeniyle birçok öğrencinin niversite eğitimini yarıda bırakmasına, kaydını dondurmasına veya üniversiteyi terk etmek zorunda kalmasına neden olmaktadır. Barınma kapasitesinin yetersizliği, öğrencileri özel yurtlara, bu durumu suiistimal eden odaklara, çetelere ya da cemaat ve tarikatlara bağlı yurtlara yönelmeye zorlamaktadır.

Düzenleme ile yükseköğretimde fiziki ve akademik kapasite planlamasının, öğrenci barınma kapasitesiyle birlikte değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, ilgili yükseköğretim biriminin öğrenci kontenjanı veya kontenjan artışı kadar barınma kapasitesinin Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı resmî yükseköğrenim öğrenci yurtlarında veya yükseköğretim kurumunun kendisi tarafından oluşturulmuş ve fiilen hizmete açılmış olması zorunlu tutulmaktadır. Ayrıca, düzenlemenin şeklen yerine getirilmiş sayılmasını önlemek amacıyla yapımı devam eden, ihalesi yapılmış, yatırım programına alınmış, projelendirilmiş, planlanmış, tahsis edilmiş veya ileride hizmete açılması planlanan yurtların yeterli barınma kapasitesi olarak kabul edilmeyeceği açıkça hüküm altına alınmaktadır.

Bu suretle öğrencilerin barınma hakkının korunması, yükseköğretimde plansız kontenjan artışlarının önlenmesi ve eğitim hakkının sosyal devlet ilkesi doğrultusunda daha etkin biçimde güvence altına alınması amaçlanmaktadır.

Madde 2- Madde ile Kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe girmesi öngörülmektedir.

Madde 3- Madde ile Kanun hükümlerinin Cumhurbaşkanı tarafından yürütülmesi öngörülmektedir.

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI TEŞKİLATI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununun 6 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu Kanun kapsamında kurulan üniversite, fakülte, enstitü, yüksekokul, konservatuvar, meslek yüksekokulu, araştırma ve uygulama merkezi ve benzeri yükseköğretim birimlerinin faaliyete geçirilebilmesi ve kontenjanlarının artırılması, ancak ilgili yükseköğretim biriminin öğrenci kontenjanı veya kontenjan artış sayısı kadar barınma kapasitesinin Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı resmî yükseköğrenim öğrenci yurtlarında veya kendileri tarafından oluşturulması ve fiilen hizmete açılması koşulunun sağlanması hâlinde mümkündür. Yapımı devam eden, ihalesi yapılmış, yatırım programına alınmış, projelendirilmiş, planlanmış, tahsis edilmiş veya ileride hizmete açılması planlanan yurtlar bu fıkroda belirlenen yurt kapasitesi koşulunun sağlanması bakımından dikkate alınmaz.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.